

TÁNC

Évfolyam	5.	6.	12.
Óraszám	2	2	1

A tantárgy cél és feladatrendszere

Oktatási cél

A magyar nyelvterület néptánc, népzene anyagának anyanyelvi szintű tanítása, valamint színpadi feldolgozásokban történő bemutatása.

Feladatrendszere: kapcsolatot tart a testnevelés, ének, és hangszeres zene tárgyak tanmenetével, igyekszik az egyetemes kultúra felé — melynek fontos része a nemzeti kultúra — fordítani a diákok figyelmét.

A tantárgy követelményrendszere

A néphagyományok, a néptánc és népzene, a népszokások, a népviselet, a díszítő művészet és népköltészet — a hagyományos paraszti kultúra, a folklór — a tárgy alapeleme.

1. Elsődleges követelmény a nyugati, a tiszai és az erdélyi dialektusterület táncrendjeinek, tánc típusainak megismerése, improvizatív használati módjainak elsajátítása. Kiemelt szerepet kap a tanult táncokhoz kapcsolódó

A) Zenei ismeretanyag

-népdalok tanulása

-népi hangszerek, hangszeres együttesek megismerése

B) Néprajzi ismeretanyag

-naptári ünnepekhez, jeles napokhoz kötődő népszokások

-magyar népviseletek

2. A táncanyagok összefoglalásaként etűdök, koreográfiák készülnek, melyeket iskolai ünnepélyeken, rendezvényeken mutatnak be a diákok.

Tárgyi feltételek

-megfelelő nagyságú, rugalmas, speciális padlózatú próbaterem

-részpróbákhoz, férfi-női táncok, kamara produkciók gyakorlásához külön terem

-hangzó anyag, (gyakorló zene), műsoros cd, dvd

-Mp3, cd és dvd lejátszók, erősítők, hangfalak, videokamera, monitor

-videotár (válogatás a Magyar Tudományos Akadémia táncgyűjtéseiből, a Néptáncosok Háza és a Magyar Televízió táncfilmjeiből) Szakmai

Tananyag, témakörök**5. évfolyam**

36 héten át, heti 2 órában, évi 72 órában történik néptáncoktatás.

Erdélyi táncdialektus - Moldvai csángó táncok

Kezes
Hoina
Drumul dracului
Széll: Moldvai táncok

Nyugati táncdialektus - Sárköz táncai, dunántúli táncrend

Dudálás
Ugrós tánc
Lassú és friss csárdás
Széll: Dunántúli táncok

Nemzetiségi táncok- Dunamenti sváb táncok

Polka
Schnell polka
Széll: Sváb polka

6. évfolyam

36 héten át, heti 2 órában, évi 72 órában történik néptáncoktatás.

Erdélyi táncdialektus – Széki táncrend

Négyes
Lassú
Csárdás
Sűrű tempó, lányforgók
Széll: Széki táncok
Ismétlés: A meglévő, kész koreográfiák gyakorlása
Felkészülés a szülői bemutatóra

Nyugati táncdialektus -Sárközi karikázó, botos tánc, dunántúli táncrend

Lépő
Csárdás
Futó
Széll: Sárközi karikázó
Bot-technikák, botforgatás
Bohus:Botos gyakorlat

12. évfolyam

30 héten át, heti 1 órában, évi 30 órában történik táncoktatás.

Polgári társastáncok - Keringő

Alaplépések

¾ es forgások párban
 Lépéskombinációk
 Táncfolyamatok
 Széll: Keringő
Felkészülés a szalagavató ünnepségre

Értékelési lehetőségek

Csoportos és egyéni mozgáselemzés, daltanulás, gyűjtőmunka, improvizációs feledatok. Párcsere, táncok négyesével, párosával, szólóban. Állóképesség, tempótartás, gyorsítás, lassítás. Tánc és zenei anyag ismerete, kötött táncfolyamatok, etűdök és koreográfiák előadásmódja, határozott bemutatása. Kéz és láb függetlenített mozgása, szóló és csoportos formák, ritmika, dinamika, partnerek kapcsolata, koncentráció. Tánczene és hangszerek felismerése, előadáson nyújtott teljesítmény, osztályok összehasonlítása. Páros tánc improvizáció, be- és kitáncolás a színpadra, két táncos viszonya rögtönzés közben, fő nézőpont, hangsúlyos tér, tilos helyzetek.

Ajánlott eszközök

Tárgyi eszközök

- próbacipő: bőrtalpú karakter cipő és keményszárú csizma (ideiglenesen tornacipő)
- próbaruha: rövidujjú pamut trikó, szoknya ill. nadrág
- eszközös tánchoz: üveg, keszkenő és bot

Ajánlott irodalom

- Martin György: A magyar nép táncai (Bp. 1974 . Corvina)
- Martin György: Magyar tánc típusok éa táncdialektusok I-III. (NPI. 1970-72.)
- Kósa-Filep: A magyar nép táji-történeti tagolódása (Bp. 1978. Akadémia)
- Andrásfalvy Bertalan: Néprajzi alapismeretek (Bp. 1982. Múzsák Közművelődési kiadó)
- Dömötör Tekla: Magyar népszokások (Bp. 1974. Corvina)
- Gáborján Alice: Magyar népviseletek (Bp. 1971. Corvina)
- Sárosi Bálint: A magyar népi hangszerek (Bp. 1973. Tankönyvkiadó)
- Kodály Zoltán: A magyar népzene (Bp. 1952. Zeneműkiadó)
- Járdányi Pál: Magyar népdaltípusok I-III. (Bp. 1961. Akadémia kiadó)
- Ortutay Gyula szerk.: Magyar Néprajzi Lexikon von. címszavai I-V.
 (Bp. 1977-1982. Akadémia kiadó)